

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

An omnis Anima sit immortalis. Cap. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

conditionis, & ea frequenter nominibus extremorum designatur; nonnunquam enim mens, nonnunquam natura nuncupatur. Ita quoque conuenienti ratione in ea omne medium inuenitur, & Geometricum, & Arithmeticum, & Musicum; ut in omnibus appareat admirabilis anime conditio, & natura eius exquisitissime media. At inquit Peripatetici, inter abstractum, & materiatum non dari medium; pariter inter mortale, & æternum: quomodo itaque anima inter ea mediare dicitur? Ad hoc dicendum est, inter ea non dari ita medium, ut sit aliquid, quod ratione suæ substantiæ, partim pendeat, partim non pendeat à materia; & partim sit mortale, partim æternum: at non propterea inficiari debemus, dari medium, quod per participationem conditionum conueniat cum extremis; immò etiam Auer. in 2. physic. 26. formam hominis mediam esse affirmat.

An omnis Anima sit immortalis.

CAP. IX.

Videtur nonnunquam Plato omnem animam, nedum hominis, verum etiam iumentorum statuere immortalem; & præsertim, dum in Phædro animam ex eo ostendit esse immortalem, quia seipsam mouet. Inquit enim: Anima omnis immortalis est: quod enim semper mouetur, immortale est; quod verò aliud mouet, ab

alioque mouetur, cum terminum habeat mo-
 tus, terminum habet & vite: solum ergo, quod
 seipsum mouet, quia nunquam se deserit, nun-
 quam cessat moueri; immo verò & aliis, qua-
 cunque mouentur, fons, & principium est, vt
 moueantur. Principium autem sine ortu est;
 ex principio enim necesse est, quicquid gene-
 ratur, oriri; ipsum autem ex nullo: nã si prin-
 cipium oriretur ex aliquo, ex principio utique
 non oriretur; cum verò sit absque ortu, vt abs-
 que interitu sit, necesse est. Nam si principium
 interiret, neque ipsum ex alio, neque ex ipso
 aliud nasceretur; siquidem, ex principio om-
 nia oriatur, oportet. Sic ergo principium mo-
 tus est, quod seipsum mouet: hoc autem neq;
 mori, neque nasci potest: alioquin omne cœ-
 lum, omnisque generatio cõcidat, desinatque,
 necesse est; neque rursus vnquã constare pos-
 sit, vnde hæc motum nacta orientur. Cum igitur
 appareat immortale esse, quod seipsum
 mouet; animæ substantiam, & rationem hanc
 ipsam, qui dixerit, non erubescet: omne enim
 corpus, cui motus extrinsecus incidit, inani-
 mum est: cui verò intus in seipso inest, anima-
 tum; tanquam hæc animæ natura sit. Quod si
 ita est, vt non sit aliud quicquã, quod seipsum
 moueat, præter animam; necessariò ingenita,
 & immortalis est anima. Hęc Plato, ex quibus
 colligitur omnem animam esse immortalem:
 tum primò, quia statim in principio ipsemet
 asserit omnem animam esse immortalem: tum
 insu-

insuper, ex medio suæ demonstrationis; quia
omnis anima est numerus se mouens: tum de-
mum ex eo, quod addit, sola animantia se mo-
uere, quia habent in se principium motus; re-
liqua minimè. Confirmatur ex 10. de Legibus;
vbi Plato enumerans motus, quibus anima se
mouet; inter cæteros enumerat lætari, dolere,
audere, metuere, odisse, diligere: qui motus vi-
dentur attinere ad partem sentientem. Con-
firmatur etiam ex demonstratione, qua vtitur
idem Plato in Phædone; nam ostēdit animam
esse immortalem, quoniam eius propria est vi-
ta, ideo non est capax mortis: quod enim ex
sui natura sibi vnum exposcit, non est capax
oppositi eius. Prætereà confirmatur eadem o-
pinio, quoniam in Philebo dixit Plato: Vt sin-
gula corpora, vniuersi corporei mundi sunt
partes; ita singulæ animæ, vniuersæ animæ; a-
deò quòd videtur asserere Plato, omnem ani-
mam esse partem animæ mūdi, & consequen-
ter omnem animam esse immortalem. Hanc
sententiam tetigit Auer. in prima disputatio-
ne contra Algazelē dub. 8. inquiens: Et si quis
fortè diceret, quòd opinio Platonis est vera,
scilicet, quòd anima est vna, & antiqua; & di-
uiditur diuisione corporum; & in separatione
à corpore, redit ad suam radicem, &c. Deno-
tauit tunc Auer. sententiam hanc, quam non-
nulli colligunt ex Philebo Platonis; & ab ex-
positoribus locus ille Auer. minùs rectè ex-
plicatur. Postremò eadem opinio confirma-

zur, quia frequēter Plato cum Pythagora concedit transitum animarum in corpora iumentorum. Iurè itaque colligunt nonnulli, ex sententia Platonis, omnem animam esse immortalem. Simplicius hac de re fuit anceps: propterea dixit in 8. Physic. in expositione contextus 44. Sed Plato primò quidē, & propriè ex seipsa mobilem tradit esse omnē animam; vel, vt videtur peritiorib⁹ interpretibus, rationalem: sic dubium se ostēdit, num omnis anima, vel sola rationalis, sit ex seipsa mobilis. At si sola rationalis se moueret, quomodo animæ iumentorum essent initia motus? Res profectò est apprime dubia. Ex aduerso tamen Plato manifestissimè in Timæo vim nutriendi, & appetendi mortalem ponit, & frequenter de mortalibus animæ viribus facit mentionem: & præter cætera inquit in Timæo; Et diuinorum quidē ipse est auctor, mortalium verò generationem natis suis tradit absolendam. Illi igitur suum imitati parentem, principiumque animæ immortale suscipientes, animā ipsam mortali corpore clauferunt; totumq; corpus animæ, quasi vehiculum, subdidere; atque in eo aliam animæ speciem mortalem fabricauerunt, quæ grauibus, necessariisque perturbationibus afficeretur: & post pauca; Cæterum, ne diuinum vlla mortalium contagione, nisi quantum summa necessitas cogeret, pollueretur; seorsum ab illo in alia corporis sede mortale collocauerunt; atque à pectore caput, ceruice

uice, & collo interiecto, separauerunt: in pectore igitur, & thorace mortale genus animæ posuerunt. Hæc Plato: per quæ manifestissimè asserit, partes animæ in pectore residètes, mortales esse: quod etiam in lib. de Repub. affirmavit. Insuper in Phædro inquit; Quæ immortales animæ vocantur, ad cœli dorsum eleuantur: indicans etiam dari animas mortales, quæ minimè eleuari possunt, nec valent bearì. Propterea, ne Plato secum pugnare videatur, dicamus, propriè animam eam solam esse, quæ rationalis est: ideo Plato hanc à mundi opifice fieri asseruit; cæteras verò esse umbras animæ, & à secundis Diis fieri; à quibus ea, quæ pendent, mortalia sunt; & iurè quidem: nam prodeuntia à primo principio, non pendent à materia, & solùm agunt, non patiuntur; quæ verò pendent à secundis Diis, etiam pendent à materia, & perpeffioni subiiciuntur. In anima rationali insunt propriè sumptæ rationes, quibus anima propriè se ipsam mouere potest: ab anima rationali pendent aliæ, quasi umbræ, vestigia, & facultates ex copulatione animæ cum crasso corpore consurgentes. Hinc Plato animam rationalem nuncupauit in Timæo Principium, dum dixit: Principiumque animæ immortale suscipiètes, animam ipsam mortali corpore clauserunt, &c. Anima hominis iuncta crasso corpori, omnè in eo facultatè exercet: iuncta vehiculo spirituoso, & æthereo; non omnè, sed quandam

magis spirituofam; vt puta facultatem videnti, audiendi, & appetendi, quemadmodum de Dæmonibus se habere putandum est. Ideo in Phædro, currum animæ cum equis eleuari in cœlum, afferitur; equi autem sunt facultates appetendi: equus bonus est appetitus honesti, & timor pudoris; malus verò est appetitus libidinis, & concupiscentiæ. Sed dubitatio remanet de iumentis, & feris; quæ se movent, sunt præditæ capite seiuncto à pectore; in quo pars diuina residet, vt dicitur in Timæo: pariter sunt præditæ cerebro, quod à Platone in Timæo dicitur medulla; in qua velut in agro, diuinum semen, hoc est anima rationalis sumpta ab opifice mundi, erat iaciendum, &c.

Solutio difficultatum:

CAP. X.

Refectio si ad communia Platonis dicta, & ad externa verba respiceremus; difficile esset seruare, quomodo in iumentis, & feris aliæ animæ facultates sine ratione inuenirētur; si alię sunt vimbæ, & vestigia rationis. Attamen, pro aperienda eius sententia, dicendum est; à mundi, vel sphærarum animis, in feris gigni proprias earum animas, instrumento tamen propriæ animæ singularum; quæ cum verè generentur, etiam intereunt. Et dum dicitur; Plato afferit omnem animam esse immortalem: dico, id